

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) [www. economy.nayka.com.ua](http://www.economy.nayka.com.ua) | № 12, 2020 | 24.12.2020 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2020.12.106](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.106)

УДК 657(075.8)

М. М. Танасієва,
к. е. н., асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці
ORCID ID: 0000-0002-1870-7915

М. Р. Смола,
студентка кафедри обліку, аналізу і аудиту,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці
ORCID ID: 0000-0002-1425-3098

АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЗА МСБО

М. Tanasiieva
PhD in Economics, Assistant of the Department of Accounting, Analysis and Audit,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi
М. Smola
Student of the Department of Accounting, Analysis and Audit,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi

ASPECTS OF FORMATION OF ACCOUNTING POLICY OF BUSINESS ENTITIES ACCORDING TO IAS

Стаття присвячена дослідженню трактування сутності облікової політики за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, виявленню спільних та відмінних характерних рис для можливості практичного застосування. Розглянуто питання, що стосуються формування та впровадження облікової політики в умовах МСБО та проблеми, які виникають на шляху в процесі застосування облікової політики при переході підприємства на МСФЗ. Досліджено основні вимоги та фактори, які впливають на формування облікової політики в умовах МСФЗ та виявлено залежність між процесом організації обліку на підприємстві та складанням звітності відповідно до міжнародних стандартів. Розкрито суттєві відмінності формування облікової політики згідно з МСБО та П(С)БО. Узагальнено аспекти впровадження Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності для облікової політики суб'єктів господарювання.

The article is devoted to the study of the interpretation of the essence of accounting policy according to national and international accounting standards, the identification of common and distinctive features for the possibility of practical application of various forms of ownership by business entities. Issues related to the formation and implementation of accounting policies in terms of International Accounting Standards (IAS) and problems that arise in the process of applying accounting policies in the transition of International Financial Reporting Standards (IFRS) are considered. The basic requirements (completeness, timeliness, prudence, predominance of content over form, impartiality, rationality) and factors (organizational

structure of the enterprise (presence of branches, subsidiaries); frequency of changes in IFRS; experience and qualification of accountants; set of processes that go to cut, or intertwined with the main activity, various social, economic and environmental processes of the external environment of the country of the entity), which affect the formation of accounting policies in accordance with IFRS. The relationship between the process of organizing accounting at the enterprise and reporting in accordance with international standards. Significant differences in the formation of accounting policies in accordance with International Financial Reporting Standards and national Accounting Regulations (Standards) are revealed. The optimal composition of the elements of the order on accounting policies, namely: 1) requirements for information disclosed in the financial statements; 2) criteria for recognizing assets, liabilities, income, expenses and equity in the financial statements; 3) methods of assessing the elements of financial statements at the date of their initial recognition, in current accounting and at the end of the reporting period; 4) formats of financial statements. Aspects of implementation of International Accounting and Financial Reporting Standards for accounting policies of business entities are summarized.

Ключові слова: міжнародні стандарти бухгалтерського обліку; облікова політика; фінансова звітність; бухгалтерський облік; організація бухгалтерського обліку; міжнародні стандарти фінансової звітності; положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

Keywords: international accounting standards; accounting policy; financial reporting; accounting; organization of accounting; international financial reporting standards; regulations (standards) of accounting.

Постановка проблеми. Останніми роками спостерігається тенденція зростання кількості підприємств, які змушені перейти, або ж добровільно вибрали шлях переходу на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Кожне підприємство є унікальним господарським суб'єктом з орієнтацією на власний продукт чи послугу. Результати діяльності будь-якого суб'єкта господарювання мають знайти відображення у системі бухгалтерського обліку та звітності, яка будується відповідно до галузевих та техніко-організаційних особливостей господарської діяльності конкретного підприємства. Суб'єкти господарювання, що готують звітність за МСФЗ, не є винятком і мають сформувати власну систему подання інформації користувачам з урахуванням низки дозволених обліково-звітних альтернатив. Вибір із таких альтернатив залежить від специфіки діяльності, потреб ключових користувачів й інших важливих факторів.

Вагомим аспектом є формування облікової політики згідно з вимогами МСБО, які в багатьох аспектах відмінні від вимог П(С)БО. Облікова політика є сукупністю методів та інструментів, завдяки яким формується і організовується ведення бухгалтерського обліку. Саме від оптимальності та адекватності складеної облікової політики залежить і достовірність подання фінансової звітності. Іншими словами, традиційно облікова політика являється саме тією сукупністю основних правил, на базі яких відбуваються фіксація та розкриття інформації в обліково-звітній системі підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У своїх працях проблематику облікової політики в розрізі застосування МСФЗ досліджували вітчизняні науковці, а саме: Т. В. Барановська [1], Ю. А. Верига [12], І. А. Дерун [2], В. А. Кулик [5], О. Кушина [6], М. С. Пушкар [15], М. Т. Ширба [17] та ін. У вказаних дослідженнях розглядаються проблеми, які виникають при відображенні методики обліку та в обліковій політиці окремих його об'єктів – основних засобів, витрат, доходів, зобов'язань на шляху переходу на МСБО.

Дослідженню значення облікової політики в господарській діяльності суб'єктів господарювання присвячено праці і зарубіжних вчених [19; 20]. Зокрема, предметом дослідження є визначення ролі облікової політики та процедур у попередженні ризиків, які враховують корисність бухгалтерської інформації, відповідно довіру до іміджу фінансового стану та результатів діяльності суб'єкта господарювання.

Висвітленню деяких ключових проблем, які слід урахувати суб'єктам господарювання при підготовці своєї фінансової звітності із застосуванням стандартів МСФЗ за періоди до та після 31 грудня 2019 року, а саме впливу пандемії на результати господарської діяльності підприємств, установ та організацій присвячено дослідження зарубіжних дослідників [18; 22; 23]. Слід зазначити, що авторами розкриваються особливості управління або звітування про ризики, які виникли в умовах пандемії та які, без сумнів, також необхідно врахувати при внесенні змін в облікові політики суб'єктів господарювання.

Формування та застосування облікових політик та процедур, які частково адаптовані до складності та специфіки конкретного суб'єкта господарювання, а також до вимог МСБО безумовно створює «надійний імідж» фінансового стану, активів та зобов'язань.

Метою статті є розгляд сучасних умов формування облікової політики у відповідності до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аспектів її застосування суб'єктами господарювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Щороку зростає кількість підприємств, які складають та подають фінансову звітність у відповідності до вимог Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, як за власним бажанням, так і обов'язково згідно із нормами чинного законодавства. Така тенденція, на практиці виявляє дедалі більше складностей в даному процесі.

Відповідно до змін, які були внесені до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», суб'єкт господарювання, який вперше подав консолідовану фінансову звітність, що відповідає вимогам МСФЗ, зобов'язаний і надалі в процесі господарської діяльності вести бухгалтерський облік на підприємстві відповідно до сформованої облікової політики у відповідності до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку [14]. Тобто, вітчизняним суб'єктам господарювання, слід формувати та дотримуватися положень облікової політики. Звідси, виникає потреба у визначенні змісту облікової політики згідно із національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (рис. 1).

Рис. 1. Тракткування поняття облікові політики за МСБО 8 та НП(С)БО, спільні та відмінні характеристики

Джерело – складено авторами самостійно на основі [10; 14; 21]

Зіставивши спільні та відмінні характеристики у тлумаченні поняття облікової політики, варто зауважити, що облікова політика за МСБО загалом орієнтована на кінцевий результат, тобто на складання та подання фінансової звітності. У свою чергу, НП(С)БО 1, призначення облікової політики зводить до організації ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, тобто орієнтована здебільшого на сам процес [11].

На сьогодні, суб'єкт господарювання має можливість сам формувати облікову політику, згідно з якою облік на підприємстві буде організованим. Кожне підприємство зацікавлене в впровадженні облікової політики згідно МСБО, адже це дасть змогу користувачам фінансової звітності краще орієнтуватись в діяльності господарюючого суб'єкта, а також в подальшому зацікавити потенційних інвесторів, задля нарощення обсягів і виходу на міжнародний ринок.

Згідно з МСБО, облікова політика являє собою досить важливий етап підготовки фінансової звітності, вона може бути затверджена у вигляді переліку принципів і правил, яких необхідно дотримуватись при веденні бухгалтерського обліку на підприємстві та підготовки звітності відповідно вимогам МСБО, а може закріплюватись внутрішнім документом, наприклад, наказом чи розпорядженням. Водночас, система Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності не зобов'язує суб'єктів господарювання розробляти будь-який документ, у якому описуються застосовувані облікові політики. Проте, фахівці не сумніваються в тому, що мати такий документ доцільно (тим більше що міжнародні стандарти його не забороняють). Складання Наказу про облікову політику є досить важливим елементом, який підвищуватиме якість підготовки звітів та приміток до них, а також покращить розуміння облікового процесу користувачами інформації. Її метою є забезпечення таких умов, за яких процес складання фінансової звітності буде якомога більш оптимізованим, а сама фінансова звітність буде нести інформацію, яка задовольнить потреби користувачів.

Не менш важливим є той факт, що наказ про облікову політику: може захистити бухгалтера від претензій керівника або власника суб'єкта господарювання (у системі національних стандартів згідно з п. 1.2 Методрекомендацій № 635 облікова політика підприємства має узгоджуватися із власником (власниками) або вповноваженим ним органом (особою)); може бути корисним при перевірках суб'єктів господарювання контролюючими органами; буде доречним при розкритті інформації про облікову політику у фінансовій звітності [8].

Вагомим є те, що конкретно визначеної форми наказу про облікову політику немає. Кожний суб'єкт господарювання повинен сам вирішити, з яким ступенем деталізації його розробити. При цьому інформація про облікові політики, включена до фінансової звітності, повинна бути доречною, достовірною, зіставною та зрозумілою (п. б § 17 МСБО 1) [9]. А це досить суб'єктивні характеристики, які зумовлюють водночас і складність і перевагу в такій вимозі, оскільки залежать від професійних вмінь та досвіду бухгалтера, який формує наказ.

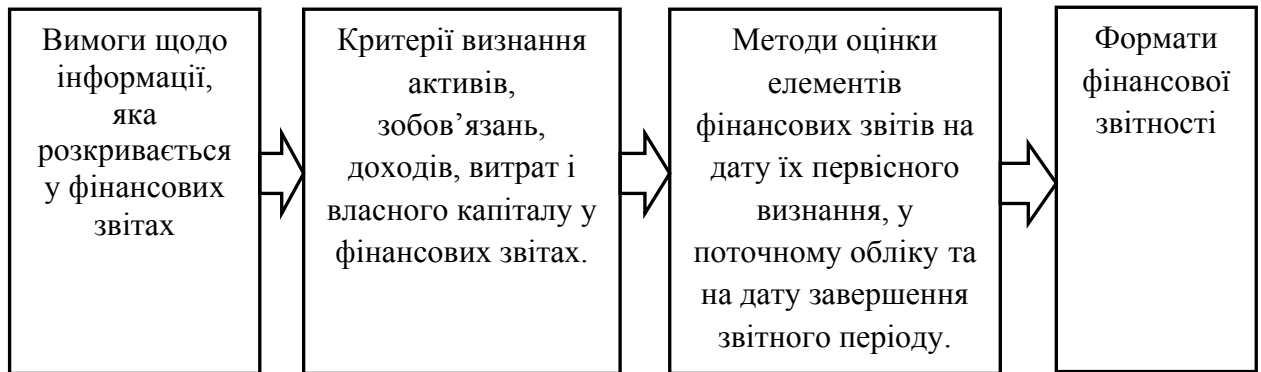
Виходячи із вищезазначеного на рис. 2 систематизовано та узагальнено фактори впливу на формування облікових політик суб'єктів господарювання та основні вимоги МСБО.

Рис. 2. Основні вимоги до облікових політик за МСБО та фактори, що на них впливають
Джерело – складено авторами самостійно на основі [3; 4; 7; 9]

Враховуючи дані рис. 2 слід обумовити оптимальні елементи, які необхідно відображати в наказі про облікові політики, відповідно до МСБО (рис. 3).

ЕЛЕМЕНТИ НАКАЗУ ПРО ОБЛІКОВІ ПОЛІТИКИ ВІДПОВІДНО ДО МСБО

Рис. 3. Елементи наказу про облікові політики та послідовність їх застосування згідно МСБО

Джерело – складено авторами самостійно на основі [9; 10; 13; 16]

Під час подання першої звітності за МСБО, облікова політика може мати два залежних між собою розділи [16]. Перший призначений для аспектів, що стосуються першої звітності, другий – для загальних принципів і правил підготовки фінансової звітності відповідно до МСБО. Значною частиною облікової політики є безпосередньо розділи облікової політики, де відображається інформація, наприклад, про виробничі запаси, основні засоби, нематеріальні активи чи фінансові інструменти. При формуванні кожного розділу необхідно звертатись до відповідного діючого положення МСБО. При першому застосуванні МСБО сформовані облікові політики повинні застосовуватись ретроспективно, тобто їх застосування поширюється щодо подій та операцій з моменту їхнього виникнення.

Що стосується першої звітності, то відомості про облікову політику, швидше її не повний обсяг, розкривають в примітках до звітності. Бувають випадки, що положення виокремлюють у окремий розділ або у вигляді додаткових розділів до загальних відомостей. В частині першого застосування має розкриватись вибір необов'язкових звільнень та обов'язкових виключень, також положення про застосування звільнень і застосування МСБО вперше в розрізі всіх основних розділів облікової політики.

Відповідно до МСБО організацією формування облікової політики повинна займатись бухгалтерська служба. Для кожного підприємства вона має бути найбільш оптимальною, тому не існує єдиного підходу, а існує варіативність для деяких пунктів в обліковій політиці, наприклад, можна обирати між методами визначення собівартості запасів при їх вибутті, які визначено в МСБО (метод ідентифікованої собівартості, метод ФІФО, метод середньозваженої собівартості), або ж обирати модель оцінки основних засобів (на основі історичної собівартості, на основі справедливої вартості), метод обліку інвестицій у спільні підприємства (метод участі в капіталі, пропорційна консолідація) чи метод формування резерву сумнівних боргів (на основі періодизації дебіторської заборгованості, виходячи з величини доходу звітного періоду).

Визначені облікові політики повинні відповідати усім міжнародним стандартам бухгалтерського обліку, чинним на кінець першого звітного періоду, за яким підприємство подає фінансову звітність. Наприклад, якщо підприємство подає баланс на дату останнього дня звітного року, то датою переходу на МСФЗ буде початок попереднього року.

Адаптація вже існуючої облікової політики до стандартів визначених МСФЗ породжує ряд проблем, пов'язаних з організацією обліку. Першою перешкодою на шляху до цієї адаптації є кваліфікаційна складова, адже МСБО потребують професійного судження – висновку, зробленого особою, відповідальною за організацію обліку та складання фінансової звітності, і саме цей висновок є рушійною силою для прийняття управлінських рішень для подальших дій.

Саме поняття «професійного судження» прийшло на терени вітчизняного обліку не так давно, але, насправді, воно є основою, на якому ґрунтуються МСБО. В більшості положень інформація подана стисло і без пояснень. Для цього і необхідне професійне судження, щоб трактувати та застосовувати положення на практиці, а також аналізувати діяльність і вносити необхідні зміни для поліпшення загальної картини.

Узагальнюючи основні положення викладу, вважаємо за доцільне виокремити наступні аспекти впровадження Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності для облікової політики:

1. Положення облікової політики в наказі не повинні суперечити діючим міжнародним стандартам, навіть, якщо інше вказано в національних положеннях.
2. У наказі не потрібно вказувати очевидні дані, описані в стандартах, адже це і так затверджено і необхідне для виконання.

3. У наказі про облікову політику не потрібно описувати облікові ціни.
4. В обліковій політиці не потрібно описувати порядок документообороту.
5. Підприємства можуть використовувати положення, які ще не опублікувались, але набули чинності, і це не потрібно вказувати у фінансовій звітності. Проте, якщо підприємство в звітному періоді не застосувало положення, які в цьому ж періоді набули чинності і були опубліковані, то це необхідно відобразити в фінансовій звітності.
6. Облікова політика може змінитись, якщо цього вимагає МСФЗ, і якщо ці зміни приведуть до того, що фінансова звітність, яка подається буде містити більш достовірну та правдиву інформацію для користувачів. Однак варто пам'ятати, що зміни до облікової політики можна вносити тільки на початку кожного звітного року.
7. В обліковій політиці повинні вказуватись принципи, методи та способи, які обрані серед альтернатив, що вказані у відповідних МСБО.
8. МСБО не вимагають складання додатків до облікової політики.
9. Зміною в обліковій політиці не може вважатись застосування чинної політики до інших подій, що різняться від звичайних; застосування нової облікової політики до подій, які не відбувались раніше, або ж були несуттєвими.
10. Облікова політика повинна містити в собі принципи складання консолідованої звітності. Це стосується тих суб'єктів господарювання, в яких є філії чи дочірні підприємства, щоб визначити поняття контролю, взаємопов'язаності, а також відображення частки вартості асоційованих підприємств в консолідованій звітності.

Висновки. Облікова політика є дуже важливим етапом організації ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, адже саме підприємство зацікавлене в чіткому і правильному її формуванні, щоб забезпечити на підприємстві злагоджену систему бухгалтерського обліку.

Облікова політика суб'єктів господарювання встановлює порядок організації та ведення бухгалтерського обліку, визначає принципи, методи і процедури, що використовуються ним для складання та подання фінансової звітності. Гармонізація вітчизняного та міжнародного законодавств, що регламентує питання формування облікової політики підприємства, врахування передового досвіду зарубіжних країн в даній сфері, а також взаємоузгодженість вимог Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку дасть змогу підвищити достовірність звітної інформації та зробити її більш кориснішою для прийняття стратегічних управлінських рішень.

Перехід на МСФЗ – це досить важливий крок, тому потрібно врахувати всі фактори впливу, ризики, вимоги та аспекти, щоб уникнути можливих труднощів, зокрема, слід уникати перенавантажування очевидною інформацією, вона має бути стислою, як і положення Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які ґрунтуються на професійному судженні. Водночас, при формуванні та змінах облікової політики слід звертатись до діючих стандартів, щоб уникнути помилок та не використовувати застарілу інформацію.

Перспективами подальшого дослідження є урахування кризових економічних та соціальних умов функціонування суб'єктів господарювання в методах та оцінках основних компонентів фінансової звітності, їхнє відображення в положеннях облікових політик за вимогами Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел.

1. Барановська, Т. В. Облікова політика підприємств в Україні: теорія і практика [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.04 / Т. В. Барановська; Нац. аграр. ун-т. – К., 2005. – 21 с.
2. Дерун І. А. Ідентифікація ризиків в системі бухгалтерського обліку підприємства / І. А. Дерун // Економічний часопис - XXI. – 2016. – С.97. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecchado_2016_159_22
3. Кіцька Н.Є. Формування облікової політики підприємства за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку і фінансової звітності / Н. Є. Кіцька. // Глобальні та національні проблеми економіки. – Вип. 4. – 2015 р. – С. 1057-1059. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/222.pdf>
4. Каменська Т.О. Формування облікової політики згідно з МСФЗ / Т. О. Каменська // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. – № 2. – 2015 р. – С. 71-81. Режим доступу: <http://nasoa.edu.ua/wp-content/uploads/periodicals/b-obl/152/10.pdf>
5. Кулик В. А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку : монографія / В. А. Кулик. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – 380 с.
6. Кушина О. Облікова політика за МСФЗ: особливості складання / О. Кушина. – Практичне керівництво «Бібліотека Баланс». – № 1, 2019. – С. 60-63.
7. Маренич Т. Г. Обґрунтована попередня облікова оцінка як невід'ємна складова облікової політики підприємства / Т. Г. Маренич // Проблеми економіки. – 2016. – № 2. С. 179-183. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2016_2_25
8. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства / Наказ Міністерства фінансів №635 від 27.06.2013 // Міністерство фінансів України. – 10.09.2014. – Режим доступу : <http://minfin.gov.ua>

9. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 *Подання фінансової звітності* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/>.
10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 *Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/>.
11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73 (зі змінами та доповненнями станом на 17.02.2017). - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
12. Облікова політика підприємства. [текст] : навч. посіб. / Ю. А. Верига, В. А. Кулик, Ю. О. Ночовна, С. Ю. Іванюк – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 312 с.
13. Облікові політики та облікові оцінки за правилами МСФЗ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/9895>
14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
15. Пушкар, М. С. Теорія і практика формування облікової політики [Текст]: монографія / М. С. Пушкар, М. Т. Ширба.– Тернопіль: Карт-бланш, 2010.– 260 с.
16. Щадилова С. Н. Учетная политика как часть финансовой отчетности по МСФО – Бухгалтерская газета № 13. – 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dis.ru/library/annotation/668/29893/>
17. Ширба М. Т. Облікова політика в системі управлінського обліку : монографія / М. Т. Ширба. – Тернопіль : ВЦП «Економічна думка ТНЕУ», 2011. – 340 с. – С. 137–138.
18. Accounting Considerations Related to Coronavirus Disease 2019. IFRS in Focus. (March 2020) <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ng/Documents/audit/ng-IFRS-in-Focus-Coronavirus-Disease%202019.pdf>
19. Danesku, T.; Prozan, M.; Danesku, A.C. Accounting Policies and Procedures – theoretical Connotations in Treating Risks. *Procedia – Social and Behavioral Sciences* 131, 2014. – P. 332 – 339.
20. Bragg Steven M., (2012). *Accounting Policies and Procedures Manual: A Blueprint for Running an Effective and Efficient Department*, Fifth Edition, John Wiley and Sons, New Jersey, ISBN 978-0-0470-14662-0/
21. International accounting standard 8 «Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors» <http://eifrs.ifrs.org/eifrs/bnstandards/en/2015/ias08.pdf>.
22. How COVID-19 infects financial reporting and results presentations. <https://www2.deloitte.com/ch/en/pages/audit/articles/financial-reporting-survey-q1-2020.html>
23. Leonardo Rinaldi, Charles H. Cho, Sumit K. Lodhia, Giovanna Michelon & Carol A. Tilt (2020) Accounting in times of the COVID-19 pandemic: a forum for academic research, *Accounting Forum*, 44:3, 180-183, DOI:10.1080/01559982.2020.1778873.

References.

1. Baranovs'ka, T.V. (2005) “Accounting policy of enterprises in Ukraine: theory and practice”, Abstract of Ph.D. dissertation, Accounting, analysis and audit, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
2. Derun, I. A. (2016), “Identification of risks in the accounting system of the enterprise”, *Ekonomichnyj chasopys- XXI*, [Online], vol.159, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecchado_2016_159_22 (Accessed 20 Nov 2020).
3. Kits'ka, N.Ye. (2015), “Formation of accounting policy of the enterprise on international accounting and financial reporting standards”, *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky*, [Online], vol.4, available at: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/222.pdf> (Accessed 20 Nov 2020).
4. Kamens'ka, T.O. (2015), “Formation of accounting policy in accordance with IFRS”, *Bukhhalters'kuj oblik, analiz ta audyt: problemy teorii, metodolohii, orhanizatsii*, [Online], vol.2, available at: <http://nasoa.edu.ua/wp-content/uploads/periodicals/b-obl/152/10.pdf> (Accessed 20 Nov 2020).
5. Kulyk, V. A. (2014), *Oblikova polityka pidpriemstva: nabutyj dosvid ta perspektyvy rozvytku* [Accounting policy of the enterprise: gained experience and prospects development], Poltava, Ukraine.
6. Kushyna, O. (2019), “Accounting policy under IFRS: features of compilation”, *Praktychne kerivnytstvo “Biblioteka Balans”*, vol. 1, pp. 60-63.
7. Marenych, T. H. (2016), “Preliminary accounting assessment is substantiated as an integral part accounting policy of the enterprise”, *Problemy ekonomiky*, [Online], vol. 2, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2016_2_25 (Accessed 20 Nov 2020).
8. Ministry of Finance of Ukraine (2013), “Methodical recommendations on the accounting policy of the enterprise” available at: <https://mof.gov.ua/uk> (Accessed 20 Nov 2020).
9. International Financial Reporting Standards (2012), “International Accounting Standard 1 Submission of financial statements”, available at: <https://ips.ligazakon.net/document/> (Accessed 20 Nov 2020)..

10. International Financial Reporting Standards (2012), “International Accounting Standard 8 Accounting policies, changes in accounting estimates and errors”, available at: <https://ips.ligazakon.net/document/> (Accessed 20 Nov 2020).
11. Ministry of Finance of Ukraine (2013), National Regulation (Standard) of Accounting 1 "General requirements for financial statements", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (Accessed 20 Nov 2020).
12. Veryha, Yu. A., Kulyk, V. A., Nochovna, Yu. O. and Ivaniuk, S. Yu. (2015), *Oblikova polityka pidpriemstva* [Accounting policy of the enterprise], Tsentr uchbovoi literatury, Kharkiv, Ukraine.
13. Visnyk (2016), “Accounting policies and accounting estimates in accordance with IFRS” available at: <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/9895> (Accessed 20 Nov 2020).
14. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “About accounting and financial reporting in Ukraine”, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (Accessed 20 Nov 2020).
15. Pushkar, M. S. (2010), *Teoriia i praktyka formuvannia oblikovoi polityky* [Theory and practice of accounting policy formation], Kart-blansh, Ternopil', Ukraine.
16. Schadylova, S. N.(2015), “Accounting policies as part of IAS financial statements”, *Bukhhalterska hazeta*, [Online], vol.13, available at: <http://dis.ru/library/annotation/668/29893/> (Accessed 20 Nov 2020).
17. Shyrba, M. T. (2011), *Oblikova polityka v systemi upravlins'koho obliku* [Accounting policy in the management accounting system], VTsP “Ekonomichna dumka TNEU”, Ternopil', Ukraine.
18. Deloitte (2020), “Accounting Considerations Related to Coronavirus Disease 2019”. IFRS in Focus, available at: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ng/Documents/audit/ng-IFRS-in-Focus-Coronavirus-Disease%202019.pdf> (Accessed 20 Nov 2020).
19. Danesku, T. Prozan, M. and Danesku, A.C. (2014) “Accounting Policies and Procedures –theoretical Connotations in Treating Risks”, *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, vol. 131, pp. 332-339 – P. 332 – 339.
20. Bragg, S. M. (2012). *Accounting Policies and Procedures Manual: A Blueprint for Running an Effective and Efficient Department*, 5th ed, John Wiley and Sons, New Jersey, USA
21. International Financial Reporting Standards (2012), “International accounting standard 8 “Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors” available at: <http://eifrs.ifrs.org/eifrs/bnstandards/en/2015/ias08.pdf> (Accessed 20 Nov 2020).
22. Deloitte (2020), “How COVID-19 infects financial reporting and results presentations”, available at: <https://www2.deloitte.com/ch/en/pages/audit/articles/financial-reporting-survey-q1-2020.html> (Accessed 10 September 2020).
23. Rinaldi, L. Cho, C. H. Sumit Lodhia, K. Michelin, G. and Tilt, C. A. (2020), “Accounting in times of the COVID-19 pandemic: a forum for academic research”, *Accounting Forum*, [Online], vol.3, available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01559982.2020.1778873> (Accessed 20 Nov 2020).

Стаття надійшла до редакції 16.12.2020 р.